

قایمه قام

فولات دلگهش
(مووش)

ژ لاتینی: هیمن عومهر خوشناو
(زانکۆی بینگۆل - بینگۆل)

ل دبستانا مهیا کوژی را دگۆتن «یاتل» (مه ههم لی دخوهند و ههم ژی ئەم لی رادزان و دمان)، هن عادهت ژ که کین مه یین کو بهریا مه دهست ب خوهندنی کربوون، ژ مه را مابوون. ژ فانا بهک، هرسال گاڤا کو بهرف بیاریا، سه ری سبی زوو ئان د ناڤهرا ده رسان دا، چاخنی کو مه مامۆستا ددیتن، مه ب شهله بهرفکان ل وان دخست.

د ده مین وهها دا ب پرانی مامۆستا دره فیان و سه ری خو ه ژ بهر شهله بهرفکین مه دپاراستن. ئەف عادهت د بهرفا پیشینا سالی دا ده ریاس دبوو. پشت را ئیدی شاگرتان ب شهله بهرفکان ل هه ق دوو بخستانا ژی، که سی به لا خو ه د مامۆستایان نه ددا و خو ه نیژکی وان نه دکر.

هه تا هن خو هنده فنانان، قی بهرفا پیشینا سالی، ژ بو تۆلستاندنا خو هیا ژ هن مامۆستایین غه ددار، وهک فه رسه نده کی ددیتن. گاڤا کو بهرف دهات، ل بهر ده ری ده رسخانی، ل بهندا وی مامۆستایین کو دخوستن ب شهله بهرفکان لیخن رادوه ستین و گاڤا کو وی سه ری ددا، ئیریش دکرنی. یا راست چهند مامۆستایین مه یین کو ئەف بهک هه ق کربوون و تو جار چۆ ژ ده ستی وان ده رنه دکهت، هه بوون. د رۆژا پیشینا بهرفی دا، کی چهند شهله بهرفک ل وان بخستا، قه هره مانن رۆژی ئەو بوو. ئیدی وی هه تا داویا سالی، ژ وی مامۆستایین لیدان بخوارا ژی خه م تونه بوو. چمکی وی حه یفا خو ه هلاندی ده سه باندا.

ئەز نه باوه ریم، د بهرفا پیشینا سالی دا، تو که سی ب قاسی هه قالی من ئۆسو حه یفا خو ه ژ مامۆستایان بستندا. ئیجار د ناف سالی دا ژی تو که سی ب قاسی ئۆسو لیدان نه دخوار؛ چمکی ئۆسو، کیم زیده د هه ر شه ر و په قچوونی دا هه بوو؛ د نه رحه تیبه دا که س ب وی را نه دچوو سه ری. ناگره ک سو ری بزۆت بوو. ل جهی خو ه ب رحه تی نه ده سه کنی.

ژ شهړ و په قچوونې، ژ نه رحتیې را نافات بوو. روژا کو
 ئوسو ژ چند ماموستایان کوتان نه خوارا تونه بوو.
 سه ده میتین لیدانا وی پر بوون، گه ه پی ره قوتکهک جغاره
 دگرتن، گه ه ژ خوارنخانی نان ثان سابوون دزیبوو و گه ه
 وهک هه رگاښ ب هنه کان ره شهړ کربوو.
 حاصل ئوسو بی لیدان نه دما.

دپسا د روژهک پی شینا بهر فاسالی دا، نه زی په
 ئوسو بووم.

وی ب شهله بهر فکان چند ماموستا دوور کرن و حه یفا
 خوه ژ چند که سی ستاند. ده مه کی ب شوون ده، زینگیلی
 ده رسی لیتخت.

هه ما بیته ته قاهیا خوه نده فنان که تبوون هوندر و ل
 بهندا ماموستایې یا خوه بوون. نه ز و ئوسو ل کووچی، د
 نیچیری دا بوون.

جاره کی مه دیت کو دو که سین ب قهوات، هیدی ژ
 ریا ژورین شه داکه تن. بهری وان ل نالی ئودا مودیر و
 ماموستایان بوو. ئوسوی مه، کو ب خوه رهش دکر،
 خییچی درانان د دهف دا بهش دکرن، ب شهله بهر فکان
 ئیریش بر سه ر فان هه ردو زلامان. ئوسو ل پیس، نه ز ل
 دوو، نه م ب شهله بهر فکان گهیشتن وان. فان زلامین کو
 مه دگوت قهی ماموستا نه، نه دره قیان.

کیفا مه بیتر ژ قی یه کی را هات و مه تیرا دلخ خوه
 ب شهله بهر فکان ل وان خست. هه تا کو که تن ئودا
 مودیر، مه شهله بهر فکان ل دوو وان ثاقیت. پشتی کو
 نه و ژ بهر چاښ هوندا بوون، نه م ژ باز دان و چوون
 که تن ده رسی.

نه م د ده رسی دا نه، جار ه کی مه دیت کو ده ری شه بوو،
 مودیری مه بشکو کی خوه تهف خستنه، ل په ی فان
 هه ردو زلامان که ت هوندر. ژ رهنگ و روو چکی مودیر
 خوبایه کو حالوی نه باشه؛ سوژو سوژو بوویه. به لی
 داری هسکی کو ژ کورسییه و د دهستی زلام دهیه، هی
 بیتر بالا مه کشاند.

مودیر ل پیس مه راوه ست و گوت، «هن بی نه ده بان ب
 شهله بهر فکان ل قه یه قام بهگ خستنه. کینه نه و؟ بلا زوو
 ده رکه فن.» ژ باقی کی زیده یه کو ده ری. لیدان ل
 نالیه کی وی ژ دبستانوی ژ بی ثاقیتن. باشه کو که سی
 مه نه دیتییه و ژ بهر کو کنجین مه هه موویان یه کن،
 قه یه قام و زلامی ل روو وی ژ نه م ناس نه کرن.

پشتی کو قه یه قام دیت که س رانه بوو، ژ مه هه موویان
 را گوت، «رابن سه ر لنگان و دهستی خوه شه کن!» نه م
 تهف ب هه ف ره رابوون و مه وهک له شکاران خوه ناماده
 کر. قه یه قام ژ دوی شه ده ست پی کر و ب وی داری
 خشکی د دهستی خوه ده، دو دار ل دهستی هه ر یه کی ژ
 مه خست. تلیین منین کو ژ سه رما بهرفی سوژو بووون،
 ب وان دارین قه یه قام خوین جفاندن.

وی روژی قه یه قام، نه ته نی ل سه فا مه، ل
 خوه نده فنانین سه فین روو مه ژی خستبوو. بیین کو ژ
 قه یه قام لیدان خواربوون، نه د بنیا چارسه د که سی ده
 بوون.

ب وی لیده نا قه یه قام، مه مه زنه ک دنی باژاری مه
 ناس کربوو. گاښا کو ماموستا ژ مه پرس دکر و دگوت،
 «مه زین باژاری مه بژمیرن!» مه به ریا هه موو که سی
 دگوت، «قه یه قام!»